

Bevezető gondolatok a Szabó Ildikóra emlékező írásokhoz

*„A barátság szolgálat, erős és komoly szolgálat,
a legnagyobb emberi próba és szerep.” (Seneca)*

A méltatást a kötet kiadására vállalkozó közösség nem az utólagos okoskodás attitűdjével tette, sokkal inkább azért, hogy árnyaltabb képet adjon egy jelentős oktatóról, érzékeny és hajlíthatatlan személyiségről, mely konfliktusok eredője volt. Ezekről – ismeretségünk évtizedei során – többször beszélgettünk, vitatkoztunk, két dolgról azonban nem: az egyik a halál, a másik a barátság, hiszen többnyire szakmai kérdésekről esett szó. Mérlegeltük egymás érveit, de az autonómiánkról sosem mondtunk le. Ugyanakkor számos hasonló tudás- és olvasmányélmény alapján mindketten vallottuk: az ember értelmet kereső lény.

Az egzisztencialista pszichológia Hamis, Átmeneti és Végső Értelemről beszél, feltételezve, hogy az utóbbi segít túllépni a halált. Néhányan – Luis Hoffman, Otto Ranke, Freud, Kierkegaard –, akik foglalkoztak a lét, nem-lét kérdésével, végül hasonló eredményre jutottak: a szorongó embert lényegében a szabadsággal járó felelősség motiválja döntéseiben. Szabó Ildikó arra törekedett, hogy folyamatosan növelje egyéni szabadságfokát, s tette ezt minden nehézség, külső-belső akadályoztatás ellenére. Kapcsolatunknak is ez volt a fundamentuma, s ez indokolja az emlékkötet megjelentetését is.

Abban a körben, akik számára fontos a tiszteletadás, az emlékezés, nem volt kétséges, hogy olyan cikket, tanulmányt készítenek, amely tematikájában kapcsolódik Szabó Ildikó oeuvre-jéhez, utalva a kapcsolatukra.

Sokszínű, módszertanában eltérő írásokból válogattunk, melyek mégis utalnak Szabó Ildikó érdeklődésére, partnerkeresésére, szakmai, tanítványi kapcsolataira. A lektorok, az olvasószerkesztői javaslatok alapján néhány téma körvonalazódott:

- kutatások, útkeresés a politikai szocializáció területén;
- az ifjúságkutatás sajátos terepe: a campus-lét;
- civilség;

– néhány mozzanat, dokumentum és írástörredék a személyes kutatói küzdelmekből.

A Metszetek szerkesztőinek, lektorainak köszönhetően végül olyan összeállítás született, amely hozzájárulhat az emlékezéshez éppúgy, mint a hazai szociológia szakmatörténetének mélyebb megismeréséhez.

Debrecen – Budapest, 2018.

Tibori Timea